Kirkkonummen kunta

Lausunto

06.10.2026

Asia: 4802/00.01.02/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueelliseksi hyvinvointisuunnitelmaksi 2027-2030

Väestön ikäryhmäkohtaiset osa-alueet

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

On tärkeää poistaa stigmaa elintapaohjauksen tarpeesta ja pitää avun hakemisen ja saamisen kynnys matalana. Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelmassa terveiden elintapojen osalta keskitytään pääosin liikunnallisen elämäntavan edistämiseen sekä lasten ja nuorten ravitsemukseen kouluruokailuun osallistumisen näkökulmasta. Hyvinvointialueen ammattilaisten toteuttama elintapaohjaus täydentää asukkaiden terveiden elintapojen edistämistä kokonaisvaltaisesti. Suun terveydenhuollon läsnäolo alakouluissa, mukaan lukien erityiskouluissa, on huomioitava ja samalla varmistettava henkilöstön valmius ja osaaminen kohtaamaan myös kehitysvammaisia lapsia ja nuoria.

Palveluiden kehittäminen vastaamaan monimuotoisen ja monikulttuurisen asiakaskunnan tarpeita on kannatettava. Myös Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelmassa otetaan teema laajasti huomioon muun muassa tarkastelemalla palveluihin osallistumisen esteitä, edistämällä palveluiden näkyvyyttä ja saavutettavuutta sekä kehittämällä kohderyhmien mukaista viestintää. Mielenterveyspolun kehittämisessä tulee myös osallistaa asiakkaita esimerkiksi asiakasraatien ja vammaisneuvoston kautta. Digihoitopolkujen tulee olla saavutettavia ja selkokielisiä. Neuvola-työssä oma vakituinen hoitaja on tärkeä kaikille perheille ja erityisen tärkeä erityislasten perheille. Vammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan jatkuminen saumattomasti on varmistettava.

Pidämme ennaltaehkäisevää toimintaa olennaisena osana nuorisorikollisuuden torjuntaa, joten nuorisorikollisuuden ehkäisemisen toimintamallin laatiminen on kannatettava toimenpide. Toimintamallissa on hyvä huomioida mahdolliseen riskikäyttäytymiseen puuttuminen jo aikaisessa vaiheessa.

Tavoite arjen turvallisuuteen liittyvän tiedon jakamisesta on linjassa Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelman kanssa. Pyrimme hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden mukaisesti toteuttamaan aktiivisesti turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvää viestintää eri kanavissa.

Viestinnässä on muistettava vammaisten henkilöiden tarpeet muun muassa käyttämällä selkokieltä, monipuolisia viestintäkanavia ja -tapoja. Kunnan tulee olla aktiivinen yhteistyökumppani nuorisorikollisuuden ehkäisyssä ja siten tärkeä olla mukana myös toimintatapojen kehittämisessä ja vahvistamisessa.

Opiskeluhuollon alueellisen yhteistyösuunnitelmaan tavoitteet ja toimenpiteet

Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelmassa tunnistetaan moniammatillisen yhteistyön merkitys lasten ja nuorten psykologisen turvallisuuden vahvistamisessa. Sen vuoksi tavoitteeksi on nostettu opiskeluhuollon, opetuksen, kouluvalmentajien ja koulunuorisotyön välisen yhteistyön kehittäminen.

Pidämme tärkeänä jatkossakin varmistaa, että oppilaitosten henkilöstö, eli kunnan työntekijät kutsuvat opiskeluhuollon ammattilaiset mukaan yhteisiin rakenteisiin, suunnitteluun ja päivittäiseen toimintaan. Näemmekin, että hyvinvointialueen ensisijaisena tehtävänä on ennen kaikkea varmistaa, että opiskeluhuollon ammattilaiset osallistuvat systemaattisesti tähän toimintaan.

Työikäisiin kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

Pidämme asunnottomuuden ennaltaehkäisyä ja vähentämistä tärkeänä, Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelman mukaisena tavoitteena. Monialaista yhteistyötä on kehitettävä edelleen, ja näemme keskeisenä toimenpiteenä kuntien ja hyvinvointialueen yhteisen, asunnottomuutta ennaltaehkäisevää työtä tekevän henkilöstön verkoston perustamisen. Verkoston tehtävänä olisi koota yhteen alueellisia ilmiöitä ja haasteita sekä kehittää niihin ratkaisuja. Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntöperusteissa tulisi myös olla joustovaraa silloin, kun henkilöllä on akuutti asunnottomuuden uhka tai asunnottomuus. Pidämme tärkeänä, että ennaltaehkäisevän sosiaalityön resurssit ovat riittävät ja palvelut ovat saavutettavissa kaikille alueen asukkaille. Sosiaalipalveluiden akuutin vastaanoton keskittäminen Espooseen heikentää kirkkonummelaisten asukkaiden hoidon saavutettavuutta.

Omalääkärimallissa on huomioitava, että esimerkiksi kehitysvammaiselle tai harvinaissairaalle henkilölle osoitettavalla lääkärillä on tarvittava osaaminen erilaisiin tilanteisiin. Usein näissä tapauksissa tarvitaan moniammatillinen tiimi, jolloin jonkun täytyy kuitenkin olla perillä kokonaistilanteesta. Vajaatyökykyisten työllistämisen edistämisessä on tärkeää, että hyvinvointialue tekee yhteistyötä kuntien kanssa. Palveluissa, joissa hyödynnetään ryhmämuotoisia toimintoja, on pidettävä rinnalla myös yksilöllinen ohjaus, mikäli henkilö ei pysty osallistumaan ryhmävastaan-otoille.

Terveiden elintapojen tukemisessa viestinnän merkitys on suuri. Viestinnän suunnittelussa on hyvä kiinnittää huomiota siihen, että toteutustavat ovat sellaisia, jotka tavoittavat kaikki väestöryhmät. Lunnan helppokäyttöisyyteen on syytä kiinnittää huomiota ja digitaalisten palveluiden saavutettavuus ja käytettävyys kaikille käyttäjille on varmistettava myös kehitystyössä.

Ikääntyneisiin kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

Pidämme tärkeänä, että LUVN kehittää tapoja tunnistaa ikääntyneiden yksinäisyys ja osaltaan jatkaa ikääntyneiden kohtaamispaikkatoiminnan toteuttamista myös jatkossa. Tavoittelemme myös Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelmassa ikääntyneiden yksinäisyyden vähentymistä muun muassa toteuttamalla heille yhteisöllisiä asumisratkaisuja sekä tarjoamalla erilaisia mahdollisuuksia aktiiviseen arkeen monipuolisen senioritoiminnan muodossa. Hyvinvointialueen toteuttamaa kohtaamispaikkatoimintaa voisi kehittää myös mahdollistamaan eri ikäisten väliset kohtaamiset esimerkiksi nuorten ja ikäihmisten välillä. Kunnan ja hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluiden on syytä olla tietoisia toistensa toiminnasta, jotta toiminta säilyy tarkoituksenmukaisena toisiaan täydentävinä palveluna ja mahdollistaa tehokkaan asiakasohjauksen toiminnasta toiseen.

Pidämme tärkeänä, että yhteistyö hyvinvointialueen ja kunnan välillä toimii ikääntyneiden liikkumisen lisäämiseksi. Ikääntyneet tarvitsevat aktiivista liikuntaa, tasapainoharjoittelua sekä lihasvoiman ja peruskunnon ylläpitämistä. Toimiva yhteistyö edistää ikäihmisten aktiivisen arjen toteutumista ja samalla toimii myös tehokkaana kaatumisia ehkäisevänä toimenpiteenä.

Tunnistamme myös Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelmassa tarpeen viestiä ikäihmisille moninaisin keinoin ottaen huomioon sekä digitaaliset että perinteiset viestinnän keinot. Kaikessa viestinnässä on hyvä tuoda esiin selkeät ohjaukset palveluiden piiriin. Kulttuuritoiminnan lisäksi ikääntyneitä olisi hyvä ohjata myös ohjattuihin harrastustoimintoihin aktiivisesti. Omaishoitajien hyvinvointia tukevia palveluita tulisi suunnitella omaishoitajia osallistaen. Konkreettisena omaishoitajien tukitoimena voisi toimia kulkemisen tukeminen silloin, kun omainen siirtyy ympärivuorokautiseen hoitoon oman kunnan ulkopuolelle. Ikääntymiseen liittyvät epävarmuudet, hahmottamisvaikeudet, vammaisuus tai muistin heikentyminen eivät saa olla esteenä laadukkaan ja turvatun elämän järjestämiseen kotona. Teknologisten ratkaisujen saavutettavuus ja käytettävyys kaikilla asiakkaille on varmistettava, eikä se saa kokonaan korvata ihmiskontaktia. Palvelut tulee järjestää tasavertaisesti, saavutettavasti ja huomioiden myös syystä tai toisesta heikommassa asemassa olevat asukkaat.

Väestön monimuotoisuuden osa-alueet

Vammaisten ja pitkäaikaissairaisiin kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

Asiointipisteiden esteettömyyden parantaminen on kannatettava toimenpide. Kaikilla, myös vammaisilla ihmisillä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet päästä palveluiden äärelle. Myös Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelmassa on tavoitteena esteettömän elinympäristön kehittäminen muun muassa talvikunnossapidon, esteettömien ulkoilu- ja virkistysalueiden sekä kunnan rakennushankkeiden esteettömyyssuunnittelun keinoin. Hyvinvointialueen tarjoamien digitaalisten itsehoitopolkujen saavutettavuus ja käytettävyys on varmistettava.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen vammaisten henkilöiden kohtaamisessa on kannatettava tavoite. On myös varmistettava, että tämä osaaminen on varmasti kaikkien vammaisten henkilöiden saatavilla.

Vieraskieliseen väestöön kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

Pidämme tärkeänä vieraskielisen väestön huomioimista kaikissa hyvinvointialueen palveluissa. Myös Kirkkonummen väestö on kasvavasti eri kieli- ja kulttuurivähemmistöistä. Erilaisten tarpeiden tunnistaminen on avainasemassa palveluiden kehittämisessä. Muun muassa monikielisellä ja selkeällä viestinnällä on merkittävä rooli tavoitteen toteutumisessa. Kirkkonummen kunnan hyvinvointisuunnitelmaan on nostettu tavoitteeksi hyvien väestösuhteiden edistäminen, mikä pitää sisällään muun muassa kunnan palveluiden aktiivisen tuomisen lähemmäksi vieraskielisiä kuntalaisia.

Muut mahdolliset väestöryhmät

-

Väestön ikäryhmäkohtaiset osa-alueet

Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Alueellisen opiskeluhuoltosuunnitelman tavoitteet

-

Työikäisiin kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Ikääntyneisiin kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Väestön monimuotoisuuden osa-alueet

Vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Vieraskieliseen väestöön kohdistuvat hyvinvointivointisuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

-

Mahdolliset muut väestöryhmät

-

Voit jättää kommentit lausuntoon myös liitteenä

Pöytäkirjanote §279.pdf

Kirkkonummen-kunnan-lausunto-alueellisesta-hyvinvointisuunnitelmasta hyväksytty kunnanhallituksessa 5.10.2026.pdf

Orjasniemi Janina
Kirkkonummen kunta